

Comentariul operei Mesterul Manole de Lucian Blaga - partea a patra

In desavarsirea operei zidirii, Mira este insasi intruchiparea acestei idei. Dansul sau gratios, pe ziduri si "pe spinarea" lui Gaman, care "se cutremura" in somn, este un dans al vietii si al mortii.

Traind adanc febra creatiei, Manole isi stinge orice chemare launtrica, patima zamislirii frumosului cuprinzandu-i intreaga fiinta in chip absolut. De abia dupa ridicarea bisericii, in statornica ei asezare si durata, simte ca opera sa nu mai apartine, ca ea este a celor multi. Golul sufletesc adanc este dureros resimtit prin absenta Mirei, care-i umplea alta data viata. Ca om se crede inutil si numai perspectiva unei noi idei de creatie ii mai poate aduce alinarea.

Dar pentru ca opera aceasta sa ramana unicat, stie ca trebuie sa dispara creatorul si singur isi implineste autojertfirea. Glasul cristalin al clopotului mic-glasul Mirei care-l cheama duios, si glasul clopotului mare - glasul lui Manole, se unesc in tarii, tot asa cum autojertfirea Mesterului este pasul spre reintonirea celor doi soti si sacerdotii ai creatiei prin iubire intr-o traire metafizica fara egal.

Finalul transmite aceleasi simtaminte ale zadarnicie si, totodata, ale inaltarii prin creatie:
"Voda: Asa a spus: "Lucrul e ispravit. Astazi ne vom imprastia asa cum am venit" (cu amara ironie)
Ha! LeSUL sa fie dat soborului.

Al treilea: Manole. Manole, ce vom face? Altul: Doamne, cel ce-a cladit biserici.

Altul: El tot asa zicea: "infaptuirea bisericii cere tot, si te duce de-a dreptul in moarte sau saracie, in cer sau neburie".

Al cincelea: (catre al doilea) Tu, pescar, te vei intoarce iarasi in apa? Al doilea: Sunt cu rostul pierdut.

Altul: Nu vom sti cum sa ne mai gasim un loc in viata, vom rataci din loc in loc. Al treilea: Cand noi nu vom mai fi, apa si adancul padurilor vor mai vui aici, amintindu-ne fara sa ne numeasca, surd si cumplit, a-u! a-u! din veac in veac. intaiul: Doamne, ce stralucire aici si ce pustietate-n noi!" Unul din cei mai autorizati exegezi ai operei blagiene, istoricul literar Eugen Todoran a remarcat similitudinea implinirii "jertfei creatiei" in existenta personajului legendar si in cea a faurarului "Poemelor Luminii".

Ii citam opinia drept concluzie care nu mai are nevoie de comentarii: "Umbra mesterului zidar din legenda, coborata in istorie este umbra lui Blaga insusi, care in literatura romana a fost inainte de toate creatorul cu patima frumosului, poetul ce a sapat in adancul pamantului pentru a gasi in apa izvorului lumina stelelor cerului, cu semnele zodiilor in ele, poetul care, cu ravna lui pentru monumentalizarea culturii folclorice, minore, in valorile artistice ale unei culturi majore, s-a dorit anonim in creatia sa, asemeni zidarilor din legenda folclorica".

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

Aceasta splandida paralela - care inseamna o misticizare, intelectualizare si umanizare a legendei ne indeamna sa vedem si mai departe: jertfa grea si curata a neamului romanesc, din veacuri pana azi, inaltarile si daramarile lui, - pana la inaltarea cea trainica, sprijinita pe temelia jertfei celei mari si a celei mai curate suferinti.